

Fytocenologický snímek: Rebešovický luh 1

Lokalizace: 49°6'57.909"N, 16°37'59.657"E, lesní ostrůvek lužního lesa cca 1,3 km severně od Rebešovic

datum: 5.4.2008

Velikost snímku: 20 x 20 m

Nadmořská výška: 215 m

Sklon: 0°

Expozice: -

Podloží: holocénní povodňové hlíny

Půdy: fluvizem, písčito-jílovitá

Vystupující podloží: -

Antropogenní vliv: ústup od tradičního hospodaření, šíření invazních neofytů

	pokryvnost	VS	TŘ	HŘ	areál
čísla sloupců v Geobiocenologii I.		6.	4.	6.	11.
E3	70				
Fraxinus angustifolia	3	1	C	4	m-sm/so
Quercus robur	2a	1-3(4)	B	2-4	sm-t/sk
Robinia pseudacacia	2a	1-4	AB-D	2-3	neofyt
Ulmus laevis	2a	1-3	BC	4	cm-b/so
E2	15				
Sambucus nigra	2a	1-4(5)	C	3	m-t/o
čísla sloupců v Geobiocenologii I.		5.	3.	5.	13.
E1	75				
Adoxa moschatellina	2m	(1) 3-8	C!	3-4	m-b/so
Aegopodium podagraria	2a	(1)3-5(7)	BC	3-4	m-b/o
Anemone ranunculoides	2m	(1)2-7	C	3-4	sm-t/so
Ballota nigra	2a	1-2	C!	3	m-t/so
Corydalis cava	2a	(1)2-6(7)	C	3-4	sm-t/so
Dactylis polygama	+	1-3(5)	B	3	sm-t/so
Ficaria verna	2b	(1)3-6(8)	C	3-4	m-t/o
Gagea lutea	2m	(1)2-7	BC	3-4	m-b/so
Galium aparine	2m	(1)2-5(6)	C!	3-4	m-t/o
Geum urbanum	2m	1-5(6)	BC	3	m-t/so
Chelidonium majus	2m	1-2(5)	C!	3	m-b
Lamium purpureum	2m	-	-	-	-
Stellaria media	2m	(1)2-4	C!	3-4	m-a/ci
Veronica hederifolia	2m	(3)4-6(7)	BC	3	t-b/o
neurčeno	0				

Uvádějte i počet neurčených druhů – uveďte, zda jde o travu, kapradinu atd., podle druhového složení se dá poznat, kdo snímek odflákne. Můžete kytku vyfotit, utrhnout a obrátit se na Dr. Culka nebo cvičící.

Vysvětlivky: zde uvedete vysvětlení zkratk a symbolů použitých v tabulce (viz Geobiocenologie I, modrá čísla v tabulce jsou pořadová čísla sloupců v Geobiocenologii I, dřeviny a byliny tam mají zvlášť, **Vy je do svých prací nedávejte!!!**)

Geobiocenologická typizace (Buček, Lacina, 1999): Habrojilmové jaseniny nižšího stupně (*Ulm-fraxineta carpini inf.*) 1-3 BC-C (3)4, [doplňte s pomocí Katalogu biotopů ČR \(Chytrý, Kučera, Kočí, 2001\)](#).

Natura 2000 (Chytrý, Kučera, Kočí, 2001): L.2.3 Tvrdé luhy nížinných řek

Druhy dle příslušnosti k vegetačním stupňům

Ze zaznamenaných druhů je významný výskyt např. *Fraxinus angustifolia* (relativně teplomilný panonský element), náležející do 1. dubového vegetačního stupně (Zlatník 1976). Druhy bylinného patra tvoří jarní geofyty, typické pro nížinné lužní lesy např. *Corydalis cava*, zastoupeny jsou např. *Adoxa moschatellina*, která se vyskytuje i v nivách pahorkatin a vrchovin. [Pokud uvádíte česká jména, latinské následuje kurzívou v závorce](#). [V lužních lesích jsou často zastoupeny druhy vyšších poloh, splavené z výše položených míst, stanovení vegetačního stupně je nutné provádět na normálně vlhkých substrátech](#).

Druhy dle trofických kategorií

Z fytoocenologického snímku je patrné, že druhy bylinného patra jsou většinou rostliny s vysokými nároky na obsah živin (zejména dusíku) v půdě (např. *Adoxa moschatellina*, *Galium aparine*, *Anemone ranunculoides*), případně jde o druhy s přesahem do mezičtějších stanovišť (*Veronica hederifolia*, *Dactylis polygama*).

Druhy dle areálu

Řada druhů, zaznamenaných ve fytoocenologickém snímku má v rámci Evropy areál mediteránně-temperátní (např. *Ballota nigra*, *Ficaria verna*), několik druhů má suboceanickou až oceanickou tendenci (např. *Corydalis cava*, *Dactylis polygama*, *Adoxa moschatellina*, *Ulmus laevis*), relativně teplomilným prvkem je *Fraxinus angustifolia*, který se na našem území vyskytuje pouze v jihomoravských úvalech a nejseverněji v Hornomoravském úvalu.

Je zastoupen invazní neofyt *Robinia pseudacacia* a archeofyt *Chelidonium majus* (Mlíkovský, Stýblo 2006)

Fytogeografické, biogeografické souvislosti

Zájmové území se nachází v Dyjskosvrateckém úvalu, v oblasti vlivu Karpat, Hercynika a Panonské oblasti. Podmíněno specifickými podmínkami prostředí lužního lesa se zde nevyskytují žádné z typicky karpatských nebo hercynských druhů, ale zasahuje sem panonský prvek *Fraxinus angustifolia*.

Antropogenní vliv

Lužní les u Rebešovic představuje fragment původně rozsáhlejších lesních porostů v nivě Svratky a Svitavy ([doložte výřezem z historických map](#)). Je zřejmé, že v důsledku zahloubení koryta Svratky při vodohospodářských úpravách došlo ke snížení výšky hladiny spodní vody a výraznému omezení možnosti záplav. Pravděpodobně v důsledku snížení vlhkosti a zejména díky ústupu od tradičních způsobů hospodaření došlo k šíření invazního neofytu *Robinia pseudacacia*. Zdejší les byl pravděpodobně využíván v minulosti k pastvě dobytka (alespoň příležitostně), byl podstatně prosvětlenější (dokládají to solitérní rozložitě staré duby (*Quercus robur*) a dřevo rychle rostoucích dřevin (např. jasan), bylo využíváno – pařezení (viz obr. 2). V současnosti je bylinný podrost místy velmi zastíněn stromem (*Prunus padus*), jasanem (*Fraxinus angustifolia*) a zejména bezem černým (*Sambucus nigra*), tato skutečnost vede k téměř úplnému omezení obnovy dubu a rozvoji bohatého bylinného patra pouze v době před olistěním (jarní aspekt).

Obr. 1 Lokalizace snímku na mapě

Obr. 2 Pařezaný jasan úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*) v lužním lese u Rebešovic.

další obrázky – vybrané druhy, jevy atd.

Literatura

Buček, A., Lacina, J. (1999): Geobiocenologie II. – MZLU Brno, 249 s.

Chytrý, M., Kučera, T., Kočí, M., eds. (2001): Katalog biotopů České republiky. – Praha, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 304 s.

Mlíkovský, J., Stýblo, P., eds. (2006): Nepůvodní druhy fauny a flóry České republiky. Praha, ČSOP, 496 s.

Zlatník, A. (1976): Přehled skupin typů geobiocénů původně lesních a křovinných v ČSSR. (Předběžné sdělení.) – Zprávy Geografického ústavu ČSAV v Brně, 13, č. 3/4, s. 55–64 + 1 tab. v příloze.

Zde odkaz:

<http://www.sci.muni.cz/botany/chytry/metfytoc/Met-fyt-6.PDF>

Seznam druhů

- všechny cévnaté rostliny
 - stromové patro (E₃)
 - keřové patro (E₂)
 - bylinné patro (E₁)
- všechny terikolní mechorosty a makrolišejníky
 - mechové patro (E₀)

Ne:

- řasy
- houby
- mikrolišejníky
- epifytické mechorosty a lišejníky

Odhad pokrývnosti

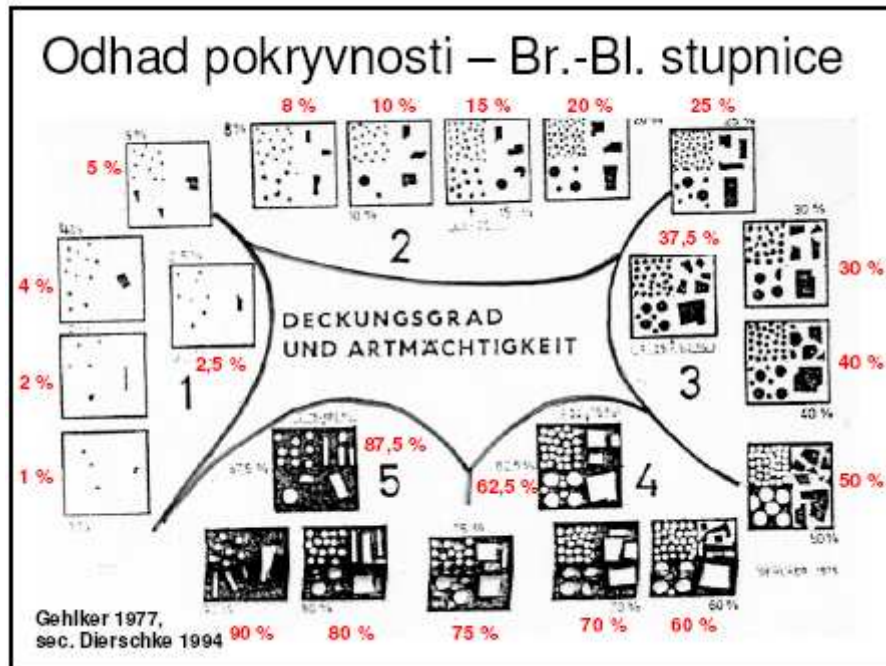
Geyger 1964, sec. Dierschke 1994

Odhad pokryvnosti

Braun-Blanquetova stupnice

Kombinovaná stupnice abundance a dominance

- r (-) pouze jeden jedinec, pokryvnost zanedbatelná
- + více jedinců, pokryvnost malá
- 1 pokryvnost nižší než 5 %
- 2 pokryvnost 5–25 %
- 3 pokryvnost 25–50 %
- 4 pokryvnost 50–75 %
- 5 pokryvnost 75–100 %

Druhou část seminární práce bude hodnotit již Dr. Culek, kdo chce může to poslat i cvičícím.
P.